

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/86976,Uroczyste-otwarcie-wystawy-IPN-Nalezy-stworzyc-niepodlegle-panstwo-polskie-z-wol.html>
09.05.2024, 14:02

Uroczyste otwarcie wystawy IPN „Należy stworzyć niepodległe państwo polskie (...) z wolnym dostępem do morza. Powrót Pomorza i Kujaw do Polski 1918-1920” - Grudziądz, 21 stycznia 2020

Prezentacja ekspozycji rozpoczęła obchody 100. rocznicy powrotu Grudziądza do wolnej Polski.

Przed ratuszem w Grudziądzu (ul. Spichrzowa) 21 stycznia uroczyście otwarta została [wystawa „Należy stworzyć niepodległe państwo polskie \(...\) z wolnym dostępem do morza. Powrót Pomorza i Kujaw do Polski 1918-1920”](#).

Głos zabrali: prof. Mirosław Golon, dyrektor IPN Gdańsk, dr Maciej Glamowski, prezydent Grudziądza oraz Dawid Schoenwald, kierownik działu naukowego Muzeum im. ks dr. Łęgi w Grudziądzu.

W uroczystości ze strony UM Grudziądza wzięli udział: dr Maciej Glamowski, Kamila Melkowska-Lemke dyrektor Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Grudziądza, Ewa Niewiadomska-Roman Dyrektor Wydziału Komunikacji Społecznej, Michał Czepek, Dyrektor Wydziału Promocji i Wizerunku Miasta, Łukasz Piasecki, radny Rady Miejskiej w Grudziądzu. Na otwarciu przybyli także uczniowie grudziądzkich szkół podstawowych i średnich.

Na ekspozycji poruszone zostały następujące kwestie: geneza odrodzenia Rzeczypospolitej, walka o granice, działalność niemieckiej ochotniczej organizacji paramilitarnej Grenzschutz Ost (Straż Graniczna Wschód), powstanie wielkopolskie, powrót Pomorza i Kujaw Zachodnich do Polski, Zaślubiny Polski z morzem, spory na zachodnim pograniczu, plebiscyt na Powiślu, wojna polsko-bolszewicka.

Interesującą częścią wystawy są sylwetki Ojców Niepodległości Pomorza i Kujaw m.in. Stefan Łaszewski, Otton Steinborn, Jan Biziel, Jan Maciaszek, kpt. Paweł Cyms, dr Józef Wybicki, Antoni Abraham, Stefan Hazuka, Tomasz Rogala, ks. Józef Wrycza, płk Wojciech Józef Gromaczyński.

Ekspozycja została przygotowana przez dr Kamilę Churską-Wołoszczak (Delegatura IPN w Bydgoszczy) oraz dr Barbarę Męczykowską (IPN Gdańsk).

Wystawa będzie prezentowana do 4 lutego 2020 r. na ul Spichrzowej

Zapraszamy do zwiedzania ekspozycji. Wstęp jest bezpłatny.

Po otwarciu wystawy delegacja IPN wraz z Łukaszem Piaseckim odwiedziła Cmentarz Garnizonowy, gdzie oddano hołd gen. Stanisławowi Pruszyńskiemu (dowodzącemu w

styczniu 1920 r. Grupą Operacyjną WP (Front Pomorski), która zajęła tereny dawnej ziemi chełmińsko-michałowskiej, m.in. 23 stycznia Grudziądz) oraz powstańcowi styczniowemu Janowi Cholewiczowi.

